

Til lovforslag nr. L 108. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 7. december 2000

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik

(Pligt for kommunerne til at lave skriftlige planer ved aktiveringstilbud)

[af socialministeren (Henrik Dam Kristensen)]

1. Ændringsforslag

Der er af socialministeren stillet et ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. november 2000 og var til 1. behandling den 17. november 2000. Lovforslaget blev efter 1. behandling henviset til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i tre møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet et spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Et af udvalgets spørgsmål til socialministeren og socialministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af DF og CD) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Venstre og Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget, fordi lovforslaget bør give en besparelse på kontanthjælpsområdet. Partierne henviser i den sammenhæng til socialministerens svar på bilag 6, som er optrykt som bilag til betænkningen.

Enhedslisten er glad for, at kontanthjælpsmodtagere får ret til en handlingsplan, før de

tvinges i aktivering. Enhedslisten stillede allerede dette forslag, da lov om aktiv socialpolitik var til behandling i 1997.

Enhedslisten er enig i, at man skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet, men er modstander af alle former for tvangsaktivering. Skal man arbejde, skal man have almindelige faglige rettigheder som overenskomstmæssig løn, ret til at vælge tillidsmand og sikkerhedsrepræsentant og ret til at være repræsenteret i et samarbejdsudvalg. Aktiverede kontanthjælpsmodtagere har ingen af disse rettigheder.

Enhedslisten synes, det er godt, at kommunerne skal give tilbud om aktivering, men tilbud, man ikke kan takke nej til, er ikke tilbud. Det er tvang.

Det er et fremskridt, at kontanthjælpsmodtagere, der skal aktiveres, får ret til en regulær handlingsplan. Handlingsplanen skal laves med udgangspunkt i den enkeltes ønsker og forudsætninger og arbejdsmarkedets behov. Den skal indeholde et individuelt mål eller delmål i forhold til det ordinære uddannelses- og arbejdsmarked og samtidig beskrive, hvorledes en konkret aktivering bringer den aktiverede nærmere målet. Det betyder, at aktivering for aktivererens skyld ikke længere kan finde sted.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling, men vil ved 2. behandling stemme for det stillede ændringsforslag.

Dette lovforslag er betegnende for den usikkerhed, der hidtil har været om kommunernes

pligt til at udarbejde skriftlige handlingsplaner ved aktiveringstilbud for kontanthjælpsmodtagere. Dansk Folkeparti er enig i, at en kortlægning af den enkelte kontanthjælpsmodtagers forudsætninger og ressourcer kan øge muligheden for en målrettet indsats, for at den pågældende kan komme tilbage på arbejdsmarkedet. Dansk Folkeparti ser derfor positivt på ministerens ændringsforslag, der indebærer, at de ledige kontanthjælpsmodtagere nu selv kan bede kommunerne om at lave en plan for aktivering.

Dansk Folkeparti finder ikke, at den nye bestemmelse i sig selv forbedrer metoderne i sagbehandlings- og aktiveringsindsatsen for de kontanthjælpsmodtagere, der har problemer ud over ledighed. Dansk Folkeparti er derfor enig i følgende bemærkning, der indgår i Kommunernes Landsforenings høringssvar: »Landsforeningen finder ikke, at lovgivningen om faste og ens procedurekrav for sagsbehandlingen er hensigtsmæssig. Det er afgørende for effektiviteten, at redskabet handlingsplaner bruges, hvor det vurderes relevant, og at fokus på skriftlige planer er på deres kvalitative indhold og ikke på overholdelse af et formelt krav.«

Et *andet mindretal* i udvalget (CD) vil ved 3. behandling af lovforslaget stemme hverken for eller imod lovforslaget, men vil ved 2. behandling stemme for det stillede ændringsforslag.

Frihed 2000 var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *socialministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) Før det under *nr. 1* foreslåede § 9, stk. 2, indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 01.* Ved aktivering af kontanthjælpsmodtagere, der modtager hjælp på grund af ledighed, skal kommunen lave en plan, hvis kontanthjælpsmodtageren beder om det.«

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med ændringsforslaget får kontanthjælpsmodtagere, der modtager hjælp på grund af ledighed, ret til at få udarbejdet en skriftlig plan, hvis de beder kommunen om det. Sammenholdt med den gældende bestemmelse i lovens § 9, stk. 1, betyder ændringsforslaget, at både kommunen og kontanthjælpsmodtageren kan tage initiativ til, at der bliver udarbejdet en plan.

Hensigten med ændringsforslaget er, at den enkelte i højere grad medinddrages i aktiveringsindsatsen. Hvis kontanthjælpsmodtageren ønsker det, skal kommunen derfor lave en plan i forbindelse med, at kommunen giver tilbud om aktivering. Der er imidlertid ingen formkrav til de skriftlige planer. Hvis det er åbenbart, at kontanthjælpsmodtageren kun kortvarigt modtager kontanthjælp, f.eks. en ung, der ønsker at søge ind på en uddannelse, er det tilstrækkeligt, at kommunen noterer den pågældendes uddannelsesmål og det tidsmæssige perspektiv herfor.

Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Ændringsforslaget skønnes ikke at have økonomiske konsekvenser ud over de administrative. De økonomiske konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter.

Administrative konsekvenser for det offentlige

Ændringsforslaget skønnes at medføre administrative merudgifter for kommunerne på 1,5 mio. kr. i 2001 og hver af BO-årene. De administrative konsekvenser skal forhandles med de kommunale parter.

Jørn Pedersen (S) Inger Bierbaum (S) Karen J. Klint (S) Frederik Nørgaard (S)
Grete Schødt (S) Villy Søvnal (SF) fmd. Yvonne Herløv Andersen (CD) Anders Samuelsen (RV)
Jette Gottlieb (EL) Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V) Tove Fergo (V)
Eva Kjer Hansen (V) Pia Christmas-Møller (KF) Knud Erik Kirkegaard (KF)
Aase D. Madsen (DF) Tove Videbæk (KRF)

Frihed 2000 havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Socialdemokratiet (S)	64	*	Det Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	43	*	Enhedslisten (EL)	5
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	**	Kristeligt Folkeparti (KRF)	4
Socialistisk Folkeparti (SF)	13		Frihed 2000 (FRI)	4
Dansk Folkeparti (DF)	10		Valgt på Færøerne (FÆR)	1
Centrum-Demokraterne (CD)	8		Uden for Partierne (UP)	4

* Heraf 1 medlem valgt i Grønland

** Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 108

Bilagsnr.	Titel
1	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
2	Høringssvar
3	Ændringsforslag, fra socialministeren
4	Spm. 1 om, hvor stor besparelse kommunerne vil få som følge af lovforslaget, til socialministeren
5	Udkast til betænkning
6	Svar på spm. 1 om, hvor stor besparelse kommunerne vil få som følge af lovforslaget, fra socialministeren

Bilag 2**Et af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå**

Spørgsmål 1 og socialministerens svar herpå er optrykt efter ønske fra Venstre.

Spørgsmål 1:

Da lovforslagets virkning vil være at flere hurtigere får ordinær beskæftigelse ønskes oplyst, hvor stor en besparelse man beregner kommunerne vil få.

Svar:

Lovforslaget skal medvirke til at skabe større sammenhæng mellem tilbud og målsætning i aktiveringsindsatsen. Med en styrket målrettethed i indsatsen, der i højere grad tager udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger og ressourcer, vil kvaliteten i aktiveringsindsatsen øges og således medvirke til, at flere kontanthjælpsmodtagere får et ordinært arbejde.

Men i henhold til reglerne om det udvidede totalbalanceprincip indgår en afledt effekt i form af ændret adfærd ikke i beregningerne af de

økonomiske konsekvenser. Derfor er der i forbindelse med lovforslaget kun beregnet administrative konsekvenser.

Falder kommunernes udgifter til kontanthjælp som følge af lovforslaget, vil besparelsen imidlertid altid tilfalde staten på grund af budgetgarantien.

Budgetgarantien indgår således som et af elementerne i koordineringen og samordningen af den samlede offentlige økonomi og skal kompensere kommunerne for ændringer i udgifterne på de budgetgaranterede områder.

Hvis udgifterne til de budgetgaranterede områder, herunder kontanthjælp, stiger i forhold til niveauet året før, vil kommunerne under et blive kompenseret for stigningen i forhold til året før. Omvendt vil et fald i udgifterne på de budgetgaranterede områder betyde, at kommunerne under et får reguleret tilskuddet svarende til faldet i udgifterne i forhold til året før.